

Sygn. akt II Cz 653/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 26 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Henryk Haak

Sędziowie: S.S.O. Paweł Szwedowski

S.S.O. Marian Raszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi wierzyciela (...)

im. F. S. z siedzibą w G.

z udziałem dłużniczki A. G.

na zaniechanie uzupełnienia postanowienia z dnia 23 marca 2015 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim Ł. K. w sprawie sygn. akt Km 1346/14

w przedmiocie zażalenia wierzyciela (...)

im. F. S. z siedzibą w G.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 21 maja 2015 r., sygn. akt I Co 708/15

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2015 r., sygn. akt I Co 708/15 w ten sposób, że nadać mu brzmienie:

1. nakazać Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w O. Ł. K. aby uzupełnił postanowienie z dnia 23 marca 2015 r., wydane w sprawie o sygn. akt KM 1346/14, poprzez orzeczenie o całości kosztów postępowania egzekucyjnego, w tym o kosztach zastępstwa prawnego wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym, wskazanie w jakim zakresie koszty te zostały ściągnięte od dłużnika a w jakiej kwocie pozostają niepokryte oraz wskazanie kogo i na czyją rzecz koszty te obciążają w zakresie, w jakim nie zostały ściągnięte wraz z egzekwowanym roszczeniem;

2. zasądzić od dłużniczki na rzecz wierzyciela kwotę 160 zł (sto sześćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

II. zasądzić od dłużniczki na rzecz wierzyciela kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt II Cz 653/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 maja 2015 r. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim oddalił skargę na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim Ł. K., w sprawie sygn. akt Km 1346/14, polegającej na zaniechaniu uzupełnienia postanowienia z dnia 23 marca 2015 r.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że w niniejszej sprawie koszty postępowania zostały ustalone prawidłowo a z uwagi na brzmienie art. 770 k.p.c. nie ma potrzeby orzekania, kogo obciążają ustalone koszty egzekucji i na czyją rzecz.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł wierzyciel, zaskarżając je w całości i domagając się jego zmiany poprzez uwzględnienie skargi na czynność komornika i przyznania kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując zarzuty zażalenia oraz uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia wskazać należy w pierwszej kolejności, że przekazanie sprawy egzekucyjnej według właściwości powoduje kontynuowanie jej prowadzenia przez kolejnego Komornika Sądowego.

Już z tej przyczyny podzielić należy stanowisko skarżącego, że dopiero Komornik Sądowy wydający postanowienie o umarzeniu postępowania powinien rozliczyć koszty całego postępowania egzekucyjnego, stosownie do dyspozycji art. 108 § 1 k.p.c., który za pośrednictwem art. 13 § 2 k.p.c., ma zastosowanie także do postępowania egzekucyjnego.

Za słuszną uznać należy również argumentację skarżącego, znajdującą oparcie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r., sygn. akt III CZP 1/13, publ. OSNC 2013/12/136, stwierdzającą, iż z uwagi na brzmienie art. 826 k.p.c. umorzenie postępowania powoduje uchylenie, z chwilą prawomocnego umorzenia postępowania egzekucyjnego, nawet prawomocnych postanowień o częściowym ustaleniu kosztów egzekucji. W piśmiennictwie przyjmuje się, że skutek ten następuje w każdym przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego (z mocy samego prawa, na wniosek czy z urzędu) i polega na przywróceniu stanu prawnego sprzed wszczęcia egzekucji.

W konsekwencji w ocenie Sądu Okręgowego podzielić należy pogląd, że nie wydanie końcowego postanowienia rozliczającego koszty postępowania stosownie do art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. lub nie zamieszczenie w nim rozstrzygnięcia o wszystkich kosztach tego postępowania uprawnia do żądania uzupełnienia odpowiednio na podstawie art. 351 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. i 13 § 2 k.p.c. w odniesieniu do kosztów poniesionych przez wierzyciela.

Zauważenia wymaga również, że w myśl art. 773¹ § 3 k.p.c. przekazując sprawę, Komornik Sądowy obowiązany jest rozliczyć koszty egzekucji, a w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przekazaniu, winien zwrócić niewykorzystaną zaliczkę lub jej część pobraną na poczet wydatków (art. 8 pkt 12 ustawy z dnia 29 sierpnia

1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji Dz. U. z 2015 r. poz. 790 z późn. zm.). Natomiast zgodnie z art. 770 zd. 3 k.p.c. koszty egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego. Już literalna wykładnia powołanych przepisów prowadzi do wniosku, że przekazując sprawę Komornik Sądowy nie ma obowiązku wydania postanowienia na podstawie art. 770 k.p.c., ustalającego koszty postępowania egzekucyjnego. Komornik sądowy ma jednak obowiązek dokonania czynności technicznej, tj. rozliczenia dotychczasowych kosztów (art. 773¹ § 3 k.p.c.), celem umożliwienia kontynuowania postępowania egzekucyjnego przez kolejnego Komornika Sądowego i umożliwienie mu ustalenia wszystkich kosztów, całego postępowania egzekucyjnego, w orzeczeniu kończącym to postępowanie.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy podziela stanowisko, iż nieprawidłowa jest praktyka wydawania postanowień o częściowym ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 770 k.p.c. zamiast rozliczenia ich stosowanie do dyspozycji art. 773¹ § 3 k.p.c.

Odnosząc się do drugiego z zarzutów dotyczącego konieczności wskazania podmiotu zobowiązanego do poniesienia kosztów wynagrodzenia pełnomocnika wierzyciela wskazać należy, że w postanowieniu wydanym przy umorzeniu postępowania na podstawie art. 770 k.p.c. powinny zostać uwzględnione koszty egzekucji poniesione przez wierzyciela i komornika. Należy w nim także ustalić, w jakim zakresie koszty te zostały ściągnięte od dłużnika, a także którą ze stron obciążają one przy zastosowaniu kryterium celowości wszczęcia i przeprowadzenia egzekucji, a także przy odpowiednim zastosowaniu art. 98 - 110 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. Ocena ta następuje według stanu istniejącego w chwili ukończenia postępowania (art. 816 k.p.c.) lub jego umorzenia.

W tym kontekście zauważenia również wymaga, że prawomocne postanowienie o kosztach egzekucji ustalone postanowieniem przewidzianym w art. 770 k.p.c. w zw. z art. 770¹ k.p.c. jest wiążącym tytułem wykonawczym, stąd musi z niego wynikać, kto faktycznie zobowiązany jest do poniesienia wskazanych w nim kosztów. Jest to tym bardziej istotne, że art. 804 k.p.c. wyłącza kontrolę jego zasadności przez komornika, gdy na jego podstawie wszczynane jest kolejne postępowanie egzekucyjne.

Mając na uwadze powyższe okoliczności skarga na odmowę uzupełnienia postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego podlegała uwzględnieniu, stąd Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie I. sentencji postanowienia.

Wyjaśnienia wymaga, że na przyznane koszty postępowania ze skargi na czynność komornika złożyły się: opłata od skargi na czynność komornika w wysokości 100 zł (art. 25 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.) oraz wynagrodzenie radcy prawnego występującego w sprawie – 60 zł. (§ 10 ust.1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, (Dz. U. 2013 r. poz. 490 z późn. zm). w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 29 lipca 2015 r. Dz. U. z 2015 r. poz. 1078).

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – punkt II. sentencji postanowienia.